

Nyhetsbrev

Kalmar läns Arkivförbund

Kalmar läns
Arkivförbund

Ordförande har ordet: vad gör vi om 5 år?

Förhoppningsvis så planerar vi för en invigning av ett länsarkiv med depå i Kalmar län!

Kalmar läns arkivförbund jobbar nu för fullt för att det ska bli möjligt.

Vi har ett viktigt arbete framför oss där vi ska beskriva och få förtroendevalda i kommuner och regionen att förstå vikten av att arkivmaterial och kulturarv bevaras och inte slängs på sop-tippen.

Läs mer om förstudien på annan plats i detta nyhetsbrev eller på vår webb: Arkivkalmarlan.nu

Årsmöte och styrelse för 2023

19 april 2023 hade KLAF årsmöte i Oskarshamn på Hotell Corallen. Vi var 20 personer som deltog under den gemensamma buffén och mingel med samtal och personliga möten.

Projekt utveckling av enskilda arkiv

Vi har fått goda vitsord och utvärderingar från de som har deltagit i projektets kurser och digitala träffar.

Vi hade hoppats på att fler skulle ha deltagit. Ni som inte hade möjlighet att delta kan glädja er åt att projektet nu övergår i ordinarie verksamhet.

Vi kan erbjuda kurser och coachning i styrelseutveckling, marknadsföring med mera. Hör av dig till oss om ditt arkiv behöver stöd och hjälp i ert utvecklingsarbete.

Arkiv - äkta källor

Arkivmaterial är de viktigaste källorna som används när historiker och författare berättar om gångna tider och om hur historien har format dagens samhälle. På så sätt formar arkiven också vår framtid.

Arkivens dag

Arkivens dag är ett bra tillfälle att marknadsföra våra innehållsrika arkiv och öka kännedomen kring vilken roll vi spelar för lokal historia och kulturarv. Samtidigt är det ett fantastiskt tillfälle att visa folk i alla åldrar på hur roligt och intressant det är med arkiv och allt spännande material som finns.

Ett stort tack till dig som engagerar dig i arkivarbetet såväl professionellt som ideellt. Din insats är viktig för att bevara vår gemensamma kulturhistoria.

Jag hoppas att du får njuta av en härlig sommar.

Ordförande Lis Lyrbo

Juni 2023 : 1

Innehåll:

- Förstudie Länsarkiv med depå i Kalmar län
- Arkivens dag 2022
- Utveckling av enskilda arkiv
- "Arkivet sparar livet" marknadsföring
- Herrelösa, gömda och glömda arkiv
- Framtidsspaning för arkiven i länet

Styrelsen 2023:

Per Nygren, ordf Lis Lyrbo, Ásdís Paulsdóttir, Therese Andersson, Monica Klingberg, v ordf Thorbjörn Svahn (ej med på bild Ingemar Söderlund)

Förstudie länsarkiv med depå för Kalmar län

KLAF har länge arbetat för ett länsarkiv med depå - det står högst på listan över prioriteringar. Våren 2022 sökte vi projektmedel från Region Kalmar län till en förstudie. Vi beviljades 35 000 kr och la till samma summa av egna medel. Uppdraget gick till den mycket kompetente Per Lundin, arkivchef på Blekinge-arkivet.

Per inledde med att ta fram en kravspecifikation när det gäller behov av ytor, utformning enligt Riksarkivets föreskrifter, logistik, ytor för personal, forskare, besökare.

Länets alla kommuner kontaktades via e-post till kommundirektör och näringslivsansvariga. Eftersom det var svag respons tog Per ny kontakt efter nyåret 2022/23. Nu var det 5 kommuner som svarade.

Slutligen var det Emmaboda, Hultsfred, Högsby och Mörbylånga kommuner som efter möten och studiebesök skickade in gedigna underlag på de lokala lösningar man såg för respektive kommun och ett länsarkiv med depå.

Förstudien presenterades på KLAF:s årsmöte 19 april i Oskarshamn. Emmaboda, Hultsfred och Högsbys kommuner hade representanter på plats liksom även Region Kalmar län. Du kan ta del av hela förstudien på arkivkalmarlan.nu

Utredare Per Lundin, Blekingearkivet
Lis Lyrbo, KLAF:s ordförande

Styrelsen jobbar nu vidare med frågor kring finansiering, placering, tidplan i en utredningsfas.

Målet är enligt verksamhetsplanen att ett länsarkiv med depå finns i Kalmar län senast år 2030

De enskilda arkiv som redan finns i länet ska fortsätta sitt arbete som tidigare.

Ett länsarkiv blir ett komplement till dessa och ska främst arbeta med material från herrelösa arkiv.

Parallellt med detta kommer KLAF att undersöka möjligheter till ett "Mellanlager" för att tillfälligt bevara och herrelösa arkiv från soptippen...

Om glömda och gömda arkiv i tidskriften ArkivIT

Vår länsarkivarie

Karin Lokrantz-Nilsson har skrivit en artikel om glömda och gömda arkiv med exempel från Kalmar län. Artikeln är publicerad i tidskriften Arkiv IT: temanummer om "Bevarandevärt" nr 1 2022 med rubrik "Hur räddar vi arkiven"

Citerat ur artikeln:

"Ideella krafter viktiga för bevarandet av vårt gemensamma kulturarv"

Föreningars initiativ och privatpersoner är viktiga när arkivmaterial ska bevaras och lämnas in till en arkivinstitution. KLAF som regionalt arkivförbund måste bli bättre på att ta vara på de goda krafterna som finns och uppmuntra och stödja dem. Föreningarna är viktiga för bevarandet av vårt kulturarv! Hur gör vi ett gömt arkiv tillgängligt för Linus Persson eller Anna Lindström vars morfar eller farmor arbetade på verkstaden i kuvertfabriken eller som var aktiv i en lokal förening på orten?"

Läs hela artikeln via denna länk:

<https://bit.ly/3X9eobo>

"Målet är att senast 2030 finns ett länsarkiv med depå för Kalmar län"

Arkivet sparar livet—marknadsföring

KLAF har nu tagit fram roll up, pennor och muggar med devisen Arkivet sparar livet.

Roll up-en knyter an i tema till den broschyr om enskilda arkiv som togs fram för några år sedan. Tanken är att den ska kunna användas i flera sammanhang och tillsammans med broschyren och annat informationsmaterial.

Vår webbsida tillsammans med Facebook och Instagram är också väldigt viktiga kanaler när det gäller att tipsa om aktiviteter, nyheter, forskning, utredningar.

Under sökningen "Svenskarna och internet" visar att Facebook fortfarande används flitigt av medelålders till äldre. Visst är det så att det är dessa som hittills är de målgrupper som är intresserade av arkiv och kulturarv?

Om ditt arkiv och din förening använder Facebook - testa att göra en "reel", en film på 30 sekunder som du kan göra väldigt enkelt med din mobiltelefon.

"Arkivet sparar livet" text på KLAF:s profilprodukter

Arkivens dag 2022 - tema Myter och mysterier

Arkivens Dag är ett ypperligt tillfälle för alla våra arkiv i Kalmar län att visa upp sina samlingar.

439 noterade besökare visar att folk är intresserade av det kulturarv som våra arkiv är!

Arkiv i Vissefjärda/Emmaboda, Borgholm, Torsås, Nybro, Kalmar, Oskarshamn, Västervik hade öppet och lät besökare ta del av flera föreläsningar, utställningar och på en del platser även få se "bakom kulisserna".

Många arrangörer berättar för oss om att besökarna var med under hela öppettiden. Det var stort intresse för att se klippssamlingar med nyheter och

artiklar från förr - våra tidningar var ju dåtidens enda "sociala medier".

Emmabodabygdens arkivförening noterar att Arkivens Dag är ett sätt att göra folk, företag, föreningar medvetna om att de kan lämna in arkivmaterial för bevarande. På så sätt har ovärderliga historier och dokument räddats till eftervärlden.

Nybro kommunarkiv ställde ut en form av blädderbok på biblioteket under 2 veckor. Genom detta nådde man ut till nya målgrupper om vad som finns i kommunens arkiv.

Arkivens Dag är ett väl inarbetat koncept - men hur nå vi ut till ännu fler och även yngre målgrupper?

Kalmar folkrorelsearkiv

Arkivens dag 2023 - tema Färg och form

Runsten, Pinnarp, Grönhult, Svartbäcksmåla, Långelycke, Bullebo, Silverdalen, Skärlöv, Kopparfly, Lerkaka, Ljusås, Korsvägen och alla andra orter med namn kring färg och form - vad finns det för historier kring ortsnamnen i arkiven?

Färg och form är tema för 2023 när det gäller Arkivens dag - visst finns det mängder av olika ingångar och aspekter att lyfta fram intressant arkivmaterial kring detta?

Färg och form - visa upp:

- Ortnamn, stads- och kommunvapen genom tiderna
- Textilier, fästmansgåvor, möbler, verktyg som är karaktäristiska för byarna i trakten
- Handstilar och skrivsätt genom åren
- Teckningar, handkolorerade foton
- Konstnärer och hantverkare med lokal anknytning

Marknadsföring

Har din förening redan en plan för hur ni ska marknadsföra Arkivens Dag år 2023?

Vilka nya kanaler kan ni använda?

Vilka nya besökare vill ni ha och samtidigt behålla nuvarande?

Vilken marknadsföring vill du att Kalmar läns Arkivförbund ordnar?

Nu är det utveckling av enskilda arkiv för alltid! - projektet avslutat

Samtidigt som corona-pandemin kom med nya regler och ramar för livet, föreningsverksamhet samt möten... ... så startade vi vårt 3-åriga projekt för utveckling av enskilda arkiv...

Projektledare Magnus Larsson fick snabbt anpassa projektet efter helt ändrade förutsättningar.

Kursledarna Christer Bergqvist och Göran Persson fick nu hålla digitala möten kring utveckling av styrelser,

marknadsföring, sätta utvärderingsbara mål, göra SWOT-analyser och tidplaner med mera.

Deltagare har varit från hela länet, från arkiv- och hembygdsföreningar. Via Zoom har man diskuterat, utbytt erfarenheter, tipsat varandra och knutit kontakter.

Projektet har genomförts med bidrag från Region Kalmar län och KLAF:s egna medel. Tack till alla deltagare!

Nyckelord för utveckling av enskilda arkiv i Kalmar län

Box 705
572 OSKARSHAMN

Telefon: 0491-880 32
klaf@oskarshamn.se

www.arkivkalmarlan.nu

Riksarkivets föreläsningar finns på Youtube

Du vet väl om att du kan se
Riksarkivets föreläsningar
i efterhand?

<https://www.youtube.com/user/RiksarkivetSverige/videos>

- med tanke på arkiven!

Kalmar läns Arkivförbund är en samarbetsorganisation för arkiv och arkivhantering i Kalmar län.

KLAF tillhandahåller arkivkompetens och är en resurs för arkivinstitutioner och föreningar i länet.

KLAF är en konsulterande och rådgivande instans för lokala och regionala förenings- och folkrörelsearkiv, kommunarkiv samt även andra föreningar i frågor som rör ordnande, förtecknande, bevarande och vård av arkiv.

KLAF:s länsarkivarie är regional samordnare för Arkivens dag i Kalmar län.

KLAF har inget fysiskt arkiv och tar inte emot arkivmaterial utan hänvisar till närmaste arkivinstitution i Kalmar län.

KLAF har en heltidsanställning fördelat på tre personer: Karin Lokrantz Nilsson, länsarkivarie, Pia Malmberg-Kronvall och Magnus Larsson, samordning och administration

Christer Bergqvist - reflektioner och framtidsspaning

Christer var med och startade KLAF. Han har också varit aktiv i styrelsen fram tills nu. Här ger han sina reflektioner och personliga slutsatser:

Nu förankrat i regionen och med god ekonomi

Kalmar län var ett av de sista i landet att bilda ett arkivförbund. Men varken Riksarkivet eller Region Kalmar län var då pigga på att ge ekonomiskt stöd. Efter att ha fått ett årligt bidrag från Riksarkivet började ett idogt arbete för att få Region Kalmar län med på vagnen. Efter år av förtjänstfullt arbete har KLAF numera starkt förtroende hos regionens kulturansvariga tjänstepersoner. Det visas i regionala kulturplanen och flera projektstöd. Om ekonomin tidigare varit mycket dålig, ja nästan på ruinens brant, är den idag mycket god och stabil.

Kompetensutveckling för enskilda arkiv

KLAF har kunnat erbjuda medlemmar och enskilda arkiv aktiviteter för att lära sig mer kring att utveckla styrelsens arbete, nya rutiner och arbetssätt, att arbeta strategiskt med mål, tidplaner och marknadsföring.

Strategier

Strategier med konkreta handlingsplaner ger ett lyft för KLAF:s fortsatta arbete.

Ett länsarkiv med depå är nu högsta prioritering och ska komplettera de arkiv som redan finns. Läget är akut för arkiv från nedlagda föreningar och företag!

Vad kunde varit bättre?

Tidvis har det varit svårt att få fram valberedning och ledamöter till styrelsen. Varför har inte fler deltagit på de aktiviteter, utbildningar och möten som KLAF anordnat? Varför ser inte fler arkiv KLAF som en naturlig samarbetspartner och ett stöd med den stora kompetens som finns där?

Framtiden

KLAF bör under en 2-årsperiod besöka samtliga medlemmar och på plats presentera vad KLAF kan erbjuda.

Samtidigt behöver man inventera det samlade behovet av stöd och kompetensutveckling inom arkivområdet hos arkiven och övriga medlemmar.

KLAF kan då lyfta sitt egna och arkivens arbete med framgång, det är jag fullständigt övertygad om!
Christer Bergqvist
Fd mångårig styrelsemedlem